

ՏՊԱԳՐՎՈՒՄ Է
2003
ՀԿՏԵՄԲԵՐԻ 1-ԻՑ
ՀԱՍՑԵ՝ ք. ԿԱՊԱՆ, ՇԱՐՈՒՄՅԱՆ 20/32
ՀԵՌԱՆՈՒՄ՝ (0285) 5 25 63
(091) 45 90 47
(077) 06 28 02

ԳԻՄՆԱԳԻՐ ԵՎ ՀՐԱՏԱՐՎՎԻԳ
«ՍՅՈՒՆՅԱՑ ԱՇԽԱՐՀ» ԱՄԲՍՏԱԹՎ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՑՎՈՒԹՅԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գրանցման վկայականը՝ 01Մ
000231: Թերթը տպագրվում է
«Տիգրան Մեծ» հրատարակ-
չության տպարանում:
Հասցեն՝ ք. Երևան,

Արշակունյաց 2: Ծավալը՝
5 տպագրական մամուլ:
Տպագրականը՝ 2000, գինը՝
100 դրամ: Ստորագրված է
տպագրության 11.02.2013թ.:

ԵՐԵՎԱՆԻ
12 ՓԵՏՐՎԱՐԻ
2013Թ.
№ 3 (276)

ISSN1829-3468
13003
977 7182 93 4600 6

Այունյաց երկիր

www.syuniacyerkir.am

Շնորհ ընդ ձեզ եւ
խաղաղութիւն մեր Հայր
Աստուծոց եւ Տէր Յիսուս
Քրիստոսից:
ՊՕՐՈՍ ԱՍԱՔԵԱԼ

Սյունիք սասարում է Սերժ Սարգսյանին՝ վերստին հավասարով նրան

22 հունվարի 2013թ., ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանը եւ «Դինո գոլդ մայնինգ քամինի» ՓԲԸ վարչական տնօրեն Հրաչ Զաբրայանը

**Ղեկի ապահով
հաստատում
Հայաստան
Սերժ Սարգսյանի
վերադարձի
հարցում**

Սիրելի՛ հայրենակիցներ, Արդեն 22 տարի է՝ մենք ապրում ենք ազատ եւ անկախ Հայաստանի Հանրապետությունում: Հաշվի առնելով պատմության դասերը՝ ինքներս ենք կերտում մեր ներկան՝ նախանշելով ապագայի մեր ուղին: Անկախության մեր անցած ճանապարհը ոչ ուրիշն է չի եղել, այն կոփել է մեզ, դարձրել ավելի ամուր ու ավելի փորձառու: Անշուշտ, այլեւս անընդունելի է բացթողումներն ու երկրի հիմնահարցերն անցյալից ժառանգած արտավոր երեւույթներով եւ մեր պետության երիտասարդ տարիքով պայմանավորելը: Հայկական պետությունն արդեն թեւակոխել է հատունության փուլ, իսկ առկա լուրջ խնդիրներն օր առաջ գրագետ եւ հստակ լուծումներ են պահանջում: Նախորդ 5 տարվա ընթացքում մենք բազմաթիվ ներքին ու արտաքին մարտահրավերների ենք

դիմակայել, հաստատական առաջ ենք շարժվել, հավատացել ու փոխում ենք՝ ջանք չխնայելով կառուցելու ավելի բարվոք Հայաստան՝ բոլորի եւ յուրաքանչյուրի համար: Կասկածից վեր է, որ ամեն հայի սիրտ ցավում է Հայաստանի համար: Յուրաքանչյուր քաղաքացի սիրում է իր երկիրը եւ վստահաբար պատրաստ է աջակցել նրա շենացմանը նպաստող բոլոր լավ նախաձեռնություններին: Իշխանությունները մեզանում քննադատվել են մշտապես, ու քննադատությունը շարունակվելու է: Եվ դա բնական է: Ակնհայտ է, որ քննադատությունն իրականում պայմանավորված է ավելի լավ, ավելի շեն Հայաստան տեսնելու ցանկությամբ՝ հիմքում ունենալով սերն առ Հայրենիք: Յուրաքանչյուրիս երազած Հայաստանը կարող է տարբեր լինել. մեկիս համար գլխավորը զավակների

ապահով մանկությունն ու ծնողների արժանապատիվ ծերությունն է, մյուսի համար՝ ապահով սահմաններն ու դրանց անառնիկությունն ապահովող զինվորի անվտանգությունը, երրորդի համար՝ իրավահավասարությունն ու սոցիալական արդարությունը, արդար տնտեսական համակարգը եւ աշխատանքի ու արժանապատիվ վաստակի հնարավորությունը: Մեկ բան, սակայն, պարզ է՝ մենք բոլորս երազում ենք ապրել շատ ավելի լավ Հայաստանում: Մեր նպատակն է ունենալ ապահով Հայրենիք, որի կայունության, անվտանգության եւ զարգացման կարեւորագույն հենքն ապահովված ընտանիքն է: Աշխարհն արագ է փոփոխվում եւ լի է տարաբնույթ մարտահրավերներով՝ արյունալի ներքին բախումներով, եղբայրասպան ու ազգամիջյան հակամարտություններով, միջազգային ահաբեկչական խմբերի սպառնալիք-Շարունակությունը՝ էջ 2

Դեպի ապահով Հայաստան

ՀՀ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանի նախընտրական ծրագիրը

Սկզբը՝ էջ 7

դեսպանատներն ու ներկայացուցչությունները։ 2015 թվականն աշխարհի հայուրյան Հայաստանի, Արցախի, սփյուռքի եւ ամբողջ մարդկության համար պետք է դառնա Հայոց ցեղասպանության ճանաչման եւ դատապարտման յուրանեսակ հանգրվան։ Սեճը մեր միասնական ջանքերն ենք ներդնելու ցեղասպանության ճանաչումն ու դատապարտումն էականորեն մեր հարյուրյուն տեղափոխելու գործում։ լինի դա միջազգային կառույցների, փետուրյունների, թե՛ միջազգային համըության (այդ թվա՝ ՌՈՒԲԻՄԻ) հասարակության) մակարդակով։

Լեռնախճ Ղարաբաղի ճգնաժգուրը որոշորը սրվաչ ՈՒ ՄԻԱՅ ԱՐՏԱՆԻ ժողովուրդի է

Լեռնային Ղարաբաղի խնդիրը պետք է լուծում ստանա բացառապես խաղաղ եւ բանակցային ճանապարհով, մինչևույն ժամանակ պարտաւս ենք վճռակաւորեն պատահական յուրաքանչյուր արկաճախնդրության եւ ուժեճուլթան, որը կպատան մեր անվտանգութայնը։

Հաշվի առնելով Արրբեջանի ապակառուցողական քաղաքականությունը, հայաստացիությունը, ուժի կիրառման կամ ուժի սպառնալիքի մշտական իրողությունները՝ բոլոր հնարավոր միջոցներով էլ՝ ավելի եւ մեծացվելու Լեռնային Ղարաբաղի եւ նրա բնակչության անվտանգութայն ապահովման երաշխիքները։

Երախտագիտություն հայտնելով Արեւնիկ խմբի համամահաբազաի երկրներին՝ հավանատություն խաղաղ կարգաւորման ուղիուրսքանք ներդրել մեզքեքի համաար՝ շարունակելու ենք միջճողոցների ու միջազգային համըության ուշադրությունը հրավիրել հանըրապարտւմը։

Արդար պետություն»՝ նշանակում է քաղաքացիների հետ կարեւոր հարցեքն ընդունելու կարողություն։ Արդար պետությունը պարտավոր է բոլորի համար երաշխավորել հնարավորությունների հասվատություն թե՛ քաղաքական ապահութգուն, թե՛ տնտեսության մեջ, թե՛ մշակութային կյանքում, պետք է ապահովի եւ խթանի մրցակցությունը՝ մինչևույն ժամանակ արդունավետ միջոցներով պաշտպանելով առավել խոցելի սոցիալական խմբերին, պետք է նպաստակալ եւ հետեւողական գործողություններով կանխի կեռուպցիան։

Արդարությունը հինմկում է իրավունքի գերակայութայն, մարդուն, նրա իրավունքներն ու ազատությունները որպես բարձրագույն արժեք ծանաչելու գաղափարի վրա՝ դրամից թխող հետեւանքներով։ Արդարության ապահովումը, լինելով բոլոր պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների խնդիրը, այնուհանդերձ, դատարանների հինմակնա գործառույթն է։ Այս առումով շարունակելու ենք իրականացնել հինմակիր, արմատական բարեփոխումներ, որոնք կարճ ժամանակում մեր քաղաքացիների համըր կապահովել արդարադատութայն մատչելիություն, դրա իրական անկախություն ու արդյունավետությունը։

Դատարանները, իրապես պաշտպանելով քաղաքացիների իրավունքները, կարող են դառնալ այդ ուղղությամբ մյուս տեսողմների կամ ուժային ճնշումների։ Արցախը եվդրական ընտանիքի մասն է։ Ել մեճը միշտ եղել է շարունակում ենք մնալ՝ դարաբարյան համակարտության խաղաղ կարգավորման կողմնակից։

Լրացուցիչ քանքեր ենք գործադրելու Արցախի եւ միջազգային համըության շփումները սերտացնելու համար։ Դեռեք է

հզորանան սերտ կպպերն ու միասնական օրակարգի ներքո գործունեությունը Հայաստանի Հանըրապետութայն, Արցախի եւ սփյուռքի միջեւ։

Համատեղ ջանքերով մեր նպաստն ենք բերելու ազատ, անկասխ, ժողովրդավարական Արցախի զարգացմանը։

ԴԵՊՒ ԱՊԱՀՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆ՝ ՍՓՅՈՒՌԷՔ ՄԵՐ ԶՈՒՅՐԵՐԻ ՈՒ ԵՂԱՔՐՆԵՐԻ ՀԵՏ

Վերջին տարիների ընթացքում սփյուռքի հետ գործակցությունը բարձրացվեք նոր մակարդակի։ Մեր համատեղ ներուժը, համայն հայութայն համխմբվածություն ու համագործակցութայն հարյուրավոր օրինակները բազմապատկել են մեր մրցակցային առավելությունները։ Միաժամանակ, առկա արդյունքները չեն արտացոլում մեր հավաքական հնարավորությունների ողջ բազմազանությունն ու խորությունը։

Հայաստան-սփյուռք գործակցությունը դինամիկ զարգանում է։ Շարունակում են կարեւոր նշանակություն ունեցող սփյուռքի կառույցների հետ համատեղ ռազմավարական ծրագրերի իրականացումը, Հայաստան-սփյուռք փոխգործակցության համար նպաստավոր պայմանների ապահովումը, փոխներգրվման գործուն մեխանիզմների ստեղծումը, երկ-քաղաքացիության ինստիտուտի հետեւագ զարգացումը։

Լուաջիկա տարիներին կնշակվեն համագործակցութայն նոր մեխաչափեր։ Առաջնային են համարվելու սեփականաչ երկիտասարդների կրթության նպաստակով տրամադրվող կրթաթոշակների նպատակաւորված վավեացումը, սփյուռքի կրթոջակների հետ փոխգործակցութայն ծրագրերի ընդլայնումը, հայագիտական ոլորտում համատեղ գիտական հետազոտությունների իրականացումը։ Աշխարհասփյուռ հայության հետ իրականացված համատեղ ծրագրերի արդյունքներն առավել շոշափելի կդառնան մոտ ապագայում։

Հայաստան վերադարձող սփյուռքահայերի, այդ թվում սիրիահայերի համար, պետք է ստեղծենք բոլոր հնարավոր պայմանները Հայրենիքում նրանք հնգտեղուն արագացնելու նպատակով։

ԱՊԱՀՈՎ ԿԱՐՈՎ Ե ԼԻՆԵՆ ՄԻԱՅ ԱՐԴԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ

Արդար պետություն»՝ նշանակում է քաղաքացիների հետ կարեւոր հարցեքն ընդունելու կարողություն։ Արդար պետությունը պարտավոր է բոլորի համար երաշխավորել հնարավորությունների հասվատություն թե՛ քաղաքական ապահութգուն, թե՛ տնտեսության մեջ, թե՛ մշակութային կյանքում, պետք է ապահովի եւ խթանի մրցակցությունը՝ մինչևույն ժամանակ արդունավետ միջոցներով պաշտպանելով առավել խոցելի սոցիալական խմբերին, պետք է նպաստակալ եւ հետեւողական գործողություններով կանխի կեռուպցիան։

Արդարությունը հինմկում է իրավունքի գերակայութայն, մարդուն, նրա իրավունքներն ու ազատությունները որպես բարձրագույն արժեք ծանաչելու գաղափարի վրա՝ դրամից թխող հետեւանքներով։ Արդարության ապահովումը, լինելով բոլոր պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների խնդիրը, այնուհանդերձ, դատարանների հինմակնա գործառույթն է։ Այս առումով շարունակելու ենք իրականացնել հինմակիր, արմատական բարեփոխումներ, որոնք կարճ ժամանակում մեր քաղաքացիների համըր կապահովել արդարադատութայն մատչելիություն, դրա իրական անկախություն ու արդյունավետությունը։

Դատարանները, իրապես պաշտպանելով քաղաքացիների իրավունքները, կարող են դառնալ այդ ուղղությամբ մյուս տեսողմների կամ ուժային ճնշումների։ Արցախը եվդրական ընտանիքի մասն է։ Ել մեճը միշտ եղել է շարունակում ենք մնալ՝ դարաբարյան համակարտության խաղաղ կարգավորման կողմնակից։

Լրացուցիչ քանքեր ենք գործադրելու Արցախի եւ միջազգային համըության շփումները սերտացնելու համար։ Դեռեք է

լինելու իրավունքի երաշխավորումը, նարդկանք հանդեպ բարյացակամությայն միջավայրի ստեղծումը։

Դեռևական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների համակարգը պետք է համապատասխանի իր կոչմանը եւ ապահովի իրավունքների պաշտպանությունը ուժեճութուններից, քաղաքացիների անվտանգությունն ու ազատությունը պետք է առաջնաիերություն դառնան, պետական մարմինների գործունեությունը պետք է նպաստի սոցիալական արդարության եւ հասարակական համբերաշխության հաստատմանը։

Լապես կվերանայլի քրեական արդարադատության ամբողջ փիլիսոփայությունը։ Քաղաքացիները կստանան քրեական գործերով իրենց իրավաչափ շահերն արդյունավետ պաշտպանելու նոր հնարավորություններ, իսկ իրավապահ մարմիններին կտրվեն հանցավորության դեմ արդյունավետ պայքար իրականացնելու ժամանակակից իրավական գործիքերը։

Հայաստանի տնտեսական զարգացումն առաջնորդվել է բարձր արտադրողականության եւ տեխնոլոգիական նոր որակ կրող արդյունաբերության ձեւավորման, արտաքին շուկաներում տեղական արտադրողի եւ արտահանողի համար բարենպաստ ռեժիմների երաշխավորման, երկրի ներսում ազատ տնտեսական գուիների կայացման, արդյունավետ արտաքին ներդրումների ներգրավման ու գործարար մրջավարկի համակարգային բարելավման քաղաքականությամբ։ Այսուհետ խելավիտ շուկայական կարգավորում փոխրթացնելու ենք իրական հավանածում պետութայն արդյունավետ միջանոտթայմբ առաջին անգամ ակտիվ տնտեսական քաղաքականությունը դարձնելով զարգացումն ուղղորդող հինմակնա գործուպում։

ԱԶԱՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԷ Ե ԱՊԱՀՈՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ

Դարեր ի վեր մեր ժողովրդի բազմակ երագանքն են եղել ազատությունն եւ անկասխ հայրենիքը ունենալը։ Հայաստանում բազմակարծութայնը, քաղաքական ազատություններին, խսրքի ազատությանը, ժողովրդավարությանը այլընտրանք չկա։ Սա կարելու սկզբունք է, որի պահպանմանն եւ զարգացման համար մենք դեռեսս անելիք ունենք։

Հանդուրժողականությունը մեր երկրում առկա քաղաքական գործիքացմեքի հեննայունն է։ Հատունացած խնդիրներն լուծման գործում պետք է քաաքանքը խտրականության, այլակարծության ճնշման եւ այլ անհարգալից մոտեցումները։ Կառուցողական եւ պատասխանատու բճնադատությունը, քաղաքացիական վերահսկողության ինստիտուտների անկաշկանք գործունեությունն առողջ քաղաքական համակարգի զարգացման եւ ժողովրդավարական պետութայնք բնորոշ իշխանությունների տարանջատման ու հակակշռման սկզբունքով ձեւավորված պետական կառավարման համակարգի արդյունավետության գրավականն են։

Քաղաքական այլակարծության վրա խարսիված»՝ քաղաքական միավորների կառուցողական երկխոսությունն ապահով Հայաստանի քաղաքական համակարգի զարգացման կարեւոր քաղադրիչն է։ Նախորդ տարիների ընթացքում մենք կանուրջների գցման քաղաքականություն ենք իրականացրել, եւ այս սկզբունքը շարունակելու է մնալ մեր օրակարգում։ Ազգային եւ սոցիալական համեքաշխուքում սկզբունքն այլընտրանք չուին։

Միայն գաղափարական եւ գաղափարախոսական առողջ մրցակցությունն է ժողովրդավարական ավանդութեքն ձեւավորման եւ քաղաքական համակարգի համըթքաց զարգացման կայուն երաշխիքը։ Մեր գործունեութայն հինքնուկրելով ազգային եւ ժողովրդավարական արժեքերը՝ մենք կարեւորում ենք նաեւ սփյուռքի մեր գործընկերների՝ ավանդաբալական կրեսակցությունների հետ կայուն հարաբերությունները, որոնք միտված են ամրապնդելու Հայաստան-սփյուռք գործակցութայն զարգացումը եւ բարենպաստ պայմաններ են ստեղծում «Ապահով Հայաստան» նպատակաւորումն իրականացնելու համար։

Հայաստանում բազմակարծության, քաղաքական ազատությունների, խսրքի, մամուլի, խղբի ազատության լիարժեք կենսագործումն այլընտրանք չուին։ Այս ուղղություններով մենք միափն մեծ աշխատանք ենք կատարել, քայց դեռեսս շատ բան ունենք անելու։

Կայուն եւ առողջ քաղաքական համակարգը ենթադրում է նաեւ անընդհատ աջակցություն քաղաքացիական հասարակությունից ինստիտուտների կայացմանն ու զարգացմանը։

Մենք վճռական ենք՝ հասնելու այնպիսի իրականության, երբ Հայաստանում թաղանթաց աղաքացի վտահ կլինի, որ իր ճանլըլ սեխլ է, իր բճնադատությունը ուշադրութայն ու հարգանքի արժանացող Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության կայացումն այլեսս փաստ է։ Քաղաքացիների ոչ ֆորմալ միավորում»

ները՝ իրենց հուզող խնդիրները լուծելու նպատակով, դարձել են իշխանությունների որոշումների վրա ազդող եւ շարունակ հավասարակշռող գործոն։ Մենք յուրանաւելելու ենք առաջ գնալ այս ճանապարհով։

ԱՊԱՀՈՎ ԿԱՏ ԸՆՏԱՆԻՔԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆԷ ԵՎ ԱՐՓՆԱՊԱՎՏԻՎ ԿԱՍՏԱԿ

Հայաստանի տնտեսական զարգացումն առաջնորդվել է բարձր արտադրողականության եւ տեխնոլոգիական նոր որակ կրող արդյունաբերության ձեւավորման, արտաքին շուկաներում տեղական արտադրողի եւ արտահանողի համար բարենպաստ ռեժիմների երաշխավորման, երկրի ներսում ազատ տնտեսական գուիների կայացման, արդյունավետ արտաքին ներդրումների ներգրավման ու գործարար մրջավարկի համակարգային բարելավման քաղաքականությամբ։ Այսուհետ խելավիտ շուկայական կարգավորում փոխրթացնելու ենք իրական հավանածում պետութայն արդյունավետ միջանոտթայմբ առաջին անգամ ակտիվ տնտեսական քաղաքականությունը դարձնելով զարգացումն ուղղորդող հինմակնա գործուպում։

Ձարուճակելու ենք նորարարական համակարգի կայացման աշխատանքները՝ զուգահեռաբար ներդրելով տնտեսության մեջ դրանք համատարած կառուցման արդյունավետ աջակցության մեխանիզմներ։

Տնտեսության զարգացմանը եւ արտաքին աշխարհի համար նոր ու ինքնատիպ դինամիկ ունեցող Հայաստանի քաքահայտմանն ու ճանաչմանը նպաստելու է գերտաշրջային քաղաքականությունը։

Ձարգացման ենեւայունըը դրվել են ուղղորդված ներդրումային քաղաքականությունը՝ որպես առաջատու տեխնոլոգիաների փոխանցման եւ արտահանման հնարավորությունների ընդլայնման կարեւոր մեխանիզմ։

Քաղաքականության այս շեշտադրումներով ենք ապահովելու տնտեսական զարգացման այնպիսի փոխանդրամը, որի արդյունքում Հայաստանի քաղաքացին ստեղծել է բարձրարժեք եւ մրցուկաւորման ստեղծումն ունեցող արտադրության եւ արտահանման կարեւոր կարեւորում ենք արտադրության եւ իրացման գրեթալ արժեշրթայուն Հայաստանի դերի մեծացումը նպատակաւորմանմանը նախագծերի իրականացումը։ Հեղինակավոր ընկերությունների ներգրավման, ազատ տնտեսական գոտիների արդյունավետ գործարումը, միջազգային շուկայում հայկական ծագում ունեցող ապրանքների երիմակութայնն ու ճանաչելիության բարձրացման միջոցաւորմաներ. սրանք են լինելու երկրի տնտեսությունը՝ արտահանմանն ուղղված զարգացմանը տանող առաջնային գործիքները։ Այս բոլոր գործընթացներում առաջնորդվելու ենք մեր որդեգրած սկզբունքով՝ ծրագրելու եւ նախագծերի իրականացման բոլոր փուլերում մասնավոր հասովածին դիտելով որպես գործընկեր։

Այս միջոցաւորմաների եւ նախաձեռնությունների նպատակն է նոր՝ ապահով շախատանքերի ստեղծումը։ Բարձր արտադրողական եւ միջազգայնորեն մրցունակ տնտեսութայն կառուցման գրավականներից է լինելու միջազգային տնտեսական ինտեգրացման իտրացմանը նպատող մեխանիզմների լիարժեք կիրառումը։ Այս գործունեությունները ճնշանակաւոր են ունենալու գյուղություն ունեցող ազատ առետրալին մեխանիզմներից օգտվելը եւ ինտեգրաբալական կրեսակցությունների հետ կայուն հարաբերությունները, որոնք միտված են ամրապնդելու Հայաստան-սփյուռք գործակցութայն զարգացումը եւ բարենպաստ պայմաններ են ստեղծում «Ապահով Հայաստան» նպատակաւորումն իրականացնելու համար։

Հայաստանում բազմակարծության, քաղաքական ազատությունների, խսրքի, մամուլի, խղբի ազատության լիարժեք կենսագործումն այլընտրանք չուին։ Այս ուղղություններով մենք միափն մեծ աշխատանք ենք կատարել, քայց դեռեսս շատ բան ունենք անելու։

Կայուն եւ առողջ քաղաքական համակարգը ենթադրում է նաեւ անընդհատ աջակցություն քաղաքացիական հասարակությունից ինստիտուտների կայացմանն ու զարգացմանը։

Մենք վճռական ենք՝ հասնելու այնպիսի իրականության, երբ Հայաստանում թաղանթաց աղաքացի վտահ կլինի, որ իր ճանլըլ սեխլ է, իր բճնադատությունը ուշադրութայն ու հարգանքի արժանացող Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության կայացումն այլեսս փաստ է։ Քաղաքացիների ոչ ֆորմալ միավորում»

Մենք վճռական ենք՝ հասնելու այնպիսի իրականության, երբ Հայաստանում թաղանթաց աղաքացի վտահ կլինի, որ իր ճանլըլ սեխլ է, իր բճնադատությունը ուշադրութայն ու հարգանքի արժանացող Հայաստանում քաղաքացիական հասարակության կայացումն այլեսս փաստ է։ Քաղաքացիների ոչ ֆորմալ միավորում»

Գ

Գ ռատական համակարգի դերը տնտեսական հարցերում։

Տնտեսության առաջընթացը մեծապես պայմանավորված է լինելու ձեռնարկատիրական գործունեության ակտիվացմամբ, որն արդյունավետ զարգացման կարեւորագույն պայման է։ Այս նպատակով պետական միջկցութայն նշանակետը փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների շրջանում նորարարությունների ներդրման խթանումն է, թիզմես-կրթության մշակութայն արմատավորումը, ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիութայն բարձրացումը, կամենալ ձեռնիեղության խրախուսումը, միջազգային շուկայում ընկերությունների դիրքավորումը եւ հարկային առատողրի եւ արտահանողի համար բարենպաստ ռեժիմների երաշխավորման, երկրի ներսում ազատ տնտեսական գուիների կայացման, արդյունավետ արտաքին ներդրումների ներգրավման ու գործարար մրջավարկի համակարգային բարելավման քաղաքականությամբ։ Այսուհետ խելավիտ շուկայական կարգավորում փոխրթացնելու ենք իրական հավանածում պետութայն արդյունավետ միջանոտթայմբ առաջին անգամ ակտիվ տնտեսական քաղաքականությունը դարձնելով զարգացումն ուղղորդող հինմակնա գործուպում։

Ձարուճակելու ենք նորարարական համակարգի կայացման աշխատանքները՝ զուգահեռաբար ներդրելով տնտեսության մեջ դրանք համատարած կառուցման արդյունավետ աջակցության մեխանիզմներ։

Տնտեսության զարգացմանը եւ արտաքին աշխարհի համար նոր ու ինքնատիպ դինամիկ ունեցող Հայաստանի քաքահայտմանն ու ճանաչմանը նպաստելու է գերտաշրջային քաղաքականությունը։

Ձարգացման ենեւայունըը դրվել են ուղղորդված ներդրումային քաղաքականությունը՝ որպես առաջատու տեխնոլոգիաների փոխանցման եւ արտահանման հնարավորությունների ընդլայնման կարեւոր մեխանիզմ։

Քաղաքականության այս շեշտադրումներով ենք ապահովելու տնտեսական զարգացման այնպիսի փոխանդրամը, որի արդյունքում Հայաստանի քաղաքացին ստեղծել է բարձրարժեք եւ մրցուկաւորման ստեղծումն ունեցող արտադրության եւ արտահանման կարեւոր կարեւորում ենք արտադրության եւ իրացման գրեթալ արժեշրթայուն Հայաստանի դերի մեծացումը նպատակաւորմանմանը նախագծերի իրականացումը։ Հեղինակավոր ընկերությունների ներգրավման, ազատ տնտեսական գոտիների արդյունավետ գործարումը, միջազգային շուկայում հայկական ծագում ունեցող ապրանքների երիմակութայնն ու ճանաչելիության բարձրացման միջոցաւորմաներ. սրանք են լինելու երկրի տնտեսությունը՝ արտահանմանն ուղղված զարգացմանը տանող առաջնային գործիքները։ Այս բոլոր գործընթացներում առաջնորդվելու ենք մեր որդեգրած սկզբունքով՝ ծրագրելու եւ նախագծերի իրականացման բոլոր փուլերում մասնավոր հասովածին դիտելով որպես գործընկեր։

ԱՊԱՀՈՎ ԿԱՏ ԳՅՈՒ, ԱՐԳՅՈՒՆԱԿԵ ԳՅՈՒԱՏՆԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Այուդի եւ գյուղատնտեսության խնդիրների միասնական դիտարկումը մենք հայտարարել ենք որպես իրականացվող քաղաքականության միակողմնա փոփոխություն։ Մենք պարտավոր ենք, բարձրացնելով գյուղատնտեսության արդյունավետությունը, գյուղում զուգահեռաբար ստեղծել կայուն հարմարավետ պայմաններ։ Հի կարող լինել զարգացող գյուղատնտեսություն՝ առանց հարմարավետ գյուղի։

Գյուղատնտեսությանը զբաղվելը գրավիչ է շահավետ դարձնելու նպատակով շարունակելու ենք ոլորտում կատարվող ներդրումն ու աքակցությունները նա

Չեռադարձ հայաքոչ

Սյունիքի մարզը՝ ՀՀ նախագահի ուշադրության կենտրոնում

ԿԱՂԱՆԻ ՈՅ ԳՂԳՐՈՅԻ ՎԵՐԱԲԱՆՈՒՄԸ
1 սեպտեմբերի 2009թ., Ս.Սարգսյանը մասնակցեց դպրոցի վերաբացման արարողությանը:

ՍԵՐՈՒՆ ԸՆԿԻ ԶԻՄՆԱՐԿԵԸ
8 Նոյեմբերի 2012թ., ՀՀ նախագահը ներկա գրնվեց հիդրոէլեկտրակայանի հիմնարկեցին:

ՏԱԹԵՎԻ ՃՈՂԱՆՈՒՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԿՈՒՄԸ
16 հոկտեմբերի 2010թ., երկրի նախագահը մասնակցեց Տաթևի ճոպանուղու բացմանը:

ՎԵՌ-ԷՔՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԻՍ
22 դեկտեմբերի 2010թ., Ս. Սարգսյանն այցելեց Նորասրբեղ ընկերությանը:

ՎԵՌ-ԷՔՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԻՍ
22 դեկտեմբերի 2010թ., Ս. Սարգսյանն այցելեց Նորասրբեղ ընկերությանը:

ԳՈՐԻՍ ԶԱՂԱԶԻ ԶԻՄՆԱՐԿՄԱՆ 140-ԱՅՅԱՎԸ

16 հոկտեմբերի 2010թ., Ս. Սարգսյանը մասնակցեց Ջաղաքի հիմնադրման 140-ամյակին նվիրված փոնակարարությանը:

ԲԱՐՍԵՐՈՒՅԻ ԶՈՒՇԱՄԱՆԻՐՈՒՄ
31 մարտի 2009թ., ՀՀ նախագահը հարգանքի փոխը մատուցեց գոկված ազգամարտիկների հիշարակին:

«ՆԱՍՐ-ԲԻՅԵՆԱ» ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԻՍ

16 ապրիլի 2012թ., Ս. Սարգսյանը ծանոթացավ Նորասրբեղ ընկերության աշխատանքներին:

ԶԱԳԵՅՈՒՐԻ ԳՄԿ-ՈՒՄ
31 մարտի 2009թ., Սյունիքում գրնվող Սերժ Սարգսյանի առաջին կանգառը Քաջարանն էր:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱԳԱՆ ԻՆՒՍ ԿՊՄՆՈՒՄ
26 հունիսի 2009թ., մարզկենտրոնում փրեղի ունեցավ ՀՀ կառավարության արարգնա Նիսի, որում հաստատվեց Սյունիքի մարզի 2010-13թթ. սոցիալ-փրնրեսական զարգացման ծրագիրը:

ԳՈՐԻՍԻ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ

22 դեկտեմբերի 2010թ., ՀՀ նախագահի մասնակցությամբ բացվեց Գորիսի բժշկական կենտրոնը:

ԱՐՏԱԳԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

16 հոկտեմբերի 2010թ., Ս.Սարգսյանի մասնակցությամբ բացվեց արտաբանական կենտրոնը:

Գոյությունը ձեռնարկ

ՄԱՐԿՆԵՐԻ ԴՆԱՐԿՅԱՆ

ՍԱՎԿԻՎ ԱՄԻՐՅԱՆ
«Գորիսի բժշկական կենտրոն» ՓԲԸ փրնրես

Վերջին տարիներին պետության կողմից Սյունիքի տարածաշրջանում բուժօգնություն, առողջության պահպանման, պիտորշման ծառայությունների բարելավման առումով հսկայական ներդրումներ են կատարվել: Խոսքը, մասնավորապես, վերաբերում է Գորիսի բժշկական կենտրոնի վերակառուցմանը, բժշկական նոր սարքավորումներով համարմանը: Սահմանափակ Սյունիքում այդօրինակ առողջապահական կենտրոն ունենալու փաստը պայմանավորված է նաև մարզի...

որպես պատերազմական գործողությունների քրիստոսի հանգույց լինելու իրողության հետ: Պարտավորեցնող է, որ այս հանգամանքը զնահատվում է պետության առաջնորդի կողմից և դա հաստատվեց այն փաստով, որ Հայաստանի նախագահը մասնակցեց Գորիսի բժշկական կենտրոնի բացման հանդիսավոր արարողությանը: Միայն խաղաղության արժեքն ինացող, խաղաղության հաստատման գործին մասնակցություն ունեցած, մարտական ուղի անցած մարդը կարող է դառնալ տարածաշրջանում կայունության, խաղաղության երաշխավոր:

Հայաստանի նախագահի հետ շփվելու հնարավորություն են ունեցել դեռևս 90-95 թվականներին, երբ ՀՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր էր: Դեռ այն ժամանակ Սերժ Սարգսյանը կոնկրետ են վճռական առաջարկություններ էր անում խաղաղության պահպանման համար հանրահանրուր ջանքերը միավորելու մասին:

2013 թվականի ՀՀ նախագահական ընտրության թեկնածուների շարքում, իմ կարծիքով, Սերժ Սարգսյանը համարվեց մրցակից չունի: Երկրի խաղաղության, անվտանգության ապահովման ոլորտում իրականացվող բաղաբաղաճանրությունը բացի, Սերժ Սարգսյանը նաև տնտեսական, մարդու իրավունքների պաշտպանության, սոցիալական ապահովության ոլորտներում են բազմաթիվ ծրագրեր են նախաձեռնել և նա, վստահ եմ, ընտրվելու դեպքում կարող է ազգամաստ լուծում տալ բոլոր խնդիրներին:

Եվ նշածս բոլոր փաստարկներն ինձ մեկ անգամ են համոզում են, որ առաջիկա նախագահական ընտրության միակ արժանավոր թեկնածուն գործող նախագահ Սերժ Սարգսյանն է:

ԱՋԱՏ ԳԱՍՊՐԱՅԱՆ
«Մեղրու ճՇՇՁ» ՍՊԸ փրնրես

Ստեղծված իրավիճակում, որքան էլ տարրորնակ է, Սերժ Սարգսյանն այլընտրանք չունի: Դա, իհարկե, խոսակցության այլ թեմա է, և դա չէ պատճառը, որ անվերապահորեն աստարում ենք ըրան: Պատճառներն առավել բան ծանրակշիռ են ու խորը, մանավանդ, երբ հայացք ենք ձգում Մեղրուց:

Անցած տարիներին եական փոփոխություններ տեղի ունեցան Սերդի և Ազարակ Ջաղաքներում, շրջանի մի քանի գյուղերում՝ ներքին ցրատար գանգերի, համայնքային ճանապարհների, մշակութային օբյեկտների հիմնանորոգում, կենսական մշակութային այլ ենթակառուցվածքների վերականգնում: Մի շարք ծրագրեր էլ կենսական են առաջիկայում:

Մեղրու համար, որ երկու կողմից սահմանակից է Լորբեջանին, շատ կարևոր է սահմանների անվտանգության ապահովումը: Ճշմարտություն է ասել, որ վերջին տարիներին զգալիորեն ուժեղացել է երկրի հարավային սահմանի պաշտպանությունը: Ամեն անգամ, երբ ինձում ենք սահմանային հենակետերում Գործառնասարից մինչև Շիրանամոր, հարստություն ենք այրում՝ տեսնելով հուսալիորեն պաշտպանված պետական սահմանը:

Այս թվարկումները կարող են շարունակել, բայց... Սավակոն էլ բավական է եզրակացնելու և արձանագրելու համար, որ երկրի բարձրագույն ղեկավարությունը՝ Սերժ Սարգսյանի առաջնորդությամբ, տեսնում է ծայրամասի, սահմանամերձի խնդիրները, ինչը շատ կարևոր է:

Սավակե կարևոր է, որ հուշ են դարձել Սերդու շուրջ շահարկումները, Սերդին հիմնականում փոխանակելու վերաբերյալ ամենատարբեր և հուսահատեցնող խոսակցությունները: Դա արդեն մեր արտաքին քաղաքականության, արցային հիմնախնդրի խնդրեալ Հայաստանի Հանրապետության դիրքորոշման հստակության մասին է վկայում:

Մենք, իհարկե, նաև բազում հիմնախնդիրներ ունենք և մտահոգություններ: Եվ եթե այսօր դրանք չեն մատանշում, ապա միայն այն պատճառով ու համոզմամբ, որ երկրի առաջնորդը դրանք տեսնում է, գիտի դրանք մասին և անում է ու անելու է հնարավորը՝ լուծման հանգրված հասցնելու համար: Ամեն ինչ չէ, սակայն, որ նախագահով է միայն պայմանավորված: Բոլոր հիմնախնդիրների լուծումը կախված է նաև Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացուց, յուրաքանչյուրից: Իսկ մեր առաջնահերթ խնդիրն այս պահին անցնելի է՝ մեր վստահությանը, մեր քվեով, մեր գիտակցված և արտաբեր ընտրությամբ օժտենք Սերժ Սարգսյանին, որ նա ավելի աներեր առաջնորդի մեր պետական ընթացքը: Ի վերջո, նա հասցրել է սպառնցել, որ ամենաթշվառն իրավիճակներում անգամ կարող է ապահովել երկրի անցնումը ընթացքը:

ՍՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ. «Հաղթանակած մարդուն՝ միայն հաղթանակ...»

Հանդիպում Ստեփանակերտի քաղաքապետի հետ

Գիշերը ձյուն էր եկել ինչպես ողջ Հայաստանում, այնպես էլ Արցախի տարածքում: Բայց Արցախի արևն ուրիշ է սահման անցնելուց հետո ճանապարհների մեղակատույցը կտրուկ փափկեց, հեզորեն ողջունեց մեր մեքենայի վախկեցած անվաղորդներին: Հանգիստ շունք բաշեցիք մե ենք, ես, մանավանդ, Արցախ աշխարհի, որը դարաբարյան ճանի պես փեշերը փածո՝ իր ծոցն առավ Սյունիքի իր կարտած գավակներին: Այնես տագնապելու բան չկար, այնես փարատված էր մեր երկժամյա վախը, ես կարող էիք համգիստ գորցել Արցախի պատմական վայրերից, մղված հիշարժան կիվներից են, անգամ, անմոնեթով ինչե, թե ով որտե՞ն է գոհել, որտե՞ն է հերոսացել, կամ ում ջոկատը որտեղով է անցել, որտե՞ն փակրվել է, գորող տանը, քաղաքական ո՞ր գործի մեղքով... Եվ ինչպիսի՞ երիտասարդներ գոհվեցին...

Վերջին քան տարին, անվաղորդի ու ծյան համաձայն-գոլացած երգի ներքո, մի լավ թերեցից, վերիչեցից շատ դեպքեր են իրադարձություններ, որ մեր սերունդի աչքի առջես են կատարվել, ես համայն հենց մենք պկանատես ու մասնակից ենք եղել՝ լրագրողի անմախամեղի առաքելությանը... Անգամ իջանց դարերի ստորուղծներով, նորից բարձրացանք, նորից իջանք: Աղվանի թագավորությունից՝ Բագարատունց բազավորություն, համայնի մեկընթացի գորակար ու պատմիչներ, լեգենդար հերոսներ... Մեր պատմական սիպաների ու դավանած ճշմարտության բավիղներով անցանք, ամեն հանդիպակց սարին, քարին մեր ճակատագիրը տեսանք, քննեցիք ճակատագրով մեզ պատուհասած աշխարհագրական փորձությունները...

Ի վերջո, այսօրվա ազատագրված Արցախը տեսանք՝ իր անաղի պես՝ հերոսությանը, հեռվից երեսացող Շուշի պարիսպների ու Ղազախեցոց տաճարի՝ առ Սատված խոյացող խաչի պեծպեծին շքերդայնք...

...Իրեն մի գեղեցիկ և աղամանդե հատուցում՝ Ստեփանակերտի ժողովրդի հերոսական պատմության ու անցած դարակալի ճանապարհի...

Անվաղագրելի գեղեցիկ է Ստեփանակերտը, անգամ զիշերը տեղացած ծյան ու հետևիտարյալ հայոցների մեջ: Միանգամից դուրս ենք եկել դարերից, հուշերից և բոլոր ընդհանրացումներից, կանգնել հրակամության մեջ: Անես Նոյան տապանի հրակիշեցող լինեցիք, ովքեր ձյուն են հսկա սարերի վրա օրորվելով՝ հանկարծ կկուցած աչքերով՝ կանգնել են արևոտ բացաստուն...

Բաղաբի փողոցները ձյուն ու սառույցից մերկացել են ցուցարարում են իրենց ողորկությունը: Զուրմ ճանապարհներ, հավանաբար, չի էլ հասցնում գուրի-գլխի գալ, մտածում են, անմիջապես մաքրողները փայտե թիթրով հեռացնում են այն բաճուկ հատվածներին: Այդ անձան փաստը մեկընդմիջում մեխվում է հիշողության մեջ, քանի որ առաջին տպավորությունը որեւէ քաղաքի մասին, ամենրեղի խոսում է այդ քաղաքի ողջ պատմության, մշակույթի ու կենցաղի, նրա ժողովրդի մասին: Ստեփանակերտը մաքուր են վարդուբարքի մաքրությունը սիրող քաղաք է...

Ինչքան դրական, լուսավոր գագուցումներ կարող են պարունել մարդուն, երբ փողոցում շուրջված ապրուստը, ծանր, խաղաղ սեփարմաներ, իրենց հնաքը գիտակցող կենցաղ, շինություններ...

Միանգամից, ասես, ինչը էլ հստակ վրն-խաղաղում են...

Եվ դա այնպես անվճար ու միանգամից է սրվում ինձ...

...Որ ուզում են ասել՝ շնորհակալ եմ, Ստեփանակերտ:

Բայց դա կասեմ գիշերային լուսաների մեջ փայլվող և իրականորդ խաչով քաղաք ու Արցախ աշխարհի հովանու տակ պահող Ղազախեցոց տաճարում...

Երբ երեկոյան հրաժեշտ կտամ Ստեփանակերտին, ես ինձ այնպես երբեք չի թվա, որ... հեռանում եմ...

Այնես ընդմիջում այն կինչի որպես՝ ողջուն, Արցախ...

...Ինչպես՝ հենց ինձ, երբ ողջունում են Ստեփանակերտի քաղաքապետին՝ Սուրեն Բրիգորյանին...

Ողբուն, պարոն Բրիգորյան:

Իր անաղի պես՝ իր անաղի պես՝ հերոսությանը, հեռվից երեսացող Շուշի պարիսպների ու Ղազախեցոց տաճարի՝ առ Սատված խոյացող խաչի պեծպեծին շքերդայնք...

...Իրեն մի գեղեցիկ և աղամանդե հատուցում՝ Ստեփանակերտի ժողովրդի հերոսական պատմության ու անցած դարակալի ճանապարհի...

Անվաղագրելի գեղեցիկ է Ստեփանակերտը, անգամ զիշերը տեղացած ծյան ու հետևիտարյալ հայոցների մեջ: Միանգամից դուրս ենք եկել դարերից, հուշերից և բոլոր ընդհանրացումներից, կանգնել հրակամության մեջ: Անես Նոյան տապանի հրակիշեցող լինեցիք, ովքեր ձյուն են հսկա սարերի վրա օրորվելով՝ հանկարծ կկուցած աչքերով՝ կանգնել են արևոտ բացաստուն...

ՍՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ. «Հաղթանակած մարդուն՝ միայն հաղթանակ...»

Հանդիպում Ստեփանակերտի քաղաքապետի հետ

Սևիզբ՝ էջ 13

կարող, 4արարակն վտակ հավաքող Կառուցող, որի ջրերուն ... Ավելի լավ է՝ լսենք Սուրեն Գրիգորյանին:

– Ի՞նչքան է ինք ընկերներով՝ Սերժի հետ լուրանուն Կանկա գետուն... Մանկության ամենավաղ հուշերս սկսվում են այդ օրերից: Ես մի քիչ փոքր էի, բայց, չգիտեմ ինչպես, հայտնվել էի Սերժի ընկերակազմում: Գուցե պատճառն այն էր, որ մենք ասպարուս էինք նույն վիտրոզում, հայրական տների հարեանունությամբ... Միասին շատ ենք խաղացել, հետաքրքիր մի ողջ մանկություն: Իսկ հետագայում էլ, շուրջ յոթ տարի, աշխատել ենք միասին, ինքը՝ կոմերիտներից քաղկոմի առաջին քարտուղար, ես՝ երկրորդ: Այնուհետ, Սերժը գնաց կրտսակցական աշխատանքի, քայց, միեւնույն է, մենք շարունակում էինք մնալ լավ ընկերներ եւ, միասնամակ, աշխատանքի բերումով, դարձավ առնչվում միմյանց հետ:

– **Պարոն Գրիգորյան, հե՛շտ եր այդ տարիներին, Արդեթամի կազմում, նրա կրտսակցական վերնախալի իրաւահնգման ինչու, պահպանել ինքնությունը, առաջ քաշել արդասահայության խնդիրները, պահանջները...**

– Հե՛շտը՝ հեշտ չէր, ավելին, դժվար էր, եւ շատ հաճախ էինք մենք մատուցության, դիտորդական արժանանում կրտսակցական վերնախալի կողմից: Բայց, քանի որ մենք բոլորս ԽՍՀՄ կազմում էինք, դա մշտնապիսի բուլացմուն էր իրավիճակը, Արդեթամն ինքն էլ չէր կարող իր ազգայնական խիստ միջոցները ձեռնարկել ինքնավար երկրամասում, եւ մենք էլ, քայլ-քայլ, առաջ էինք տանում ինքնավարություն մեր իրավունքը: Եվ այն պորթուլունը, որ եղավ 88-ին, ամենեին մեկ օրում էր հասունացել: Ասեմ ավելին, գտնվելով Արդեթամի կազմում, Արցախի կրտսակցական, կոմերիտական վերնախալն ավելի ազգայնական էր, եթե կարելի է այդպես ասել, շատ պաշտօնական բարձր, որն ավելի շատ գերակած էր ԽՍՀՄ վերնախալին համընդանուր, ինտերնացիոնալ կազմի փեշերը հավաքելով, ինտելեկտուալ օտաւանակ-խորհրդանքի՝ իրահանգներով: Բայց, միեւնույն է, ոչ ոք այնու լավ չգիտեր Արդեթամի իրավանք մոլունները, նրա հայայտարար, այդուհանուշտ դեմքը, որքան մենք՝ արցախահայությունը: Իսկ եթե տեղեկացված ես քո բշմամուց, ցանե անպայման ավաշտպանված ես:

Հենց այս «խնդիրները» իրահանգներով՝ անմահ տակ էլ մենք պահպանում էինք մեր հազարամյա լեզուն, մշակույթը, կենցաղը, սովորույթները, իրավունքները: Շատ դժվար էր, բայց, ասեմ, դարեւորի մեջ՝ գեներուն մեզ տուվել էր Արցախի անկախության զգացումը, միաժամասկան, Արցախը շատ հաճախ սասպտակվելով՝ թուրք-սելջուկների կողմից, ինքնապաշտպանական ահեղի փորձ էր կուտարուն Հայաստանից, երբեմն բանկերում ամրապնդել էին, իր ինքնությունը պաշտպանելու հմուտ գիտելիքներ տվել, այնպիսի ոչ, սովորեցրել նաեւ խուսափվել՝ յայնպիսի բիրտ տիրապետության նեղորանգամ, ինչպիսին թուրքապետու վայրի ջրերով էր, հետագայում էլ՝ խորհրդային Արդեթամը: Շեշտուն են՝ «խորհրդային» բառը, որովհետեւ Արդեթամն ինքն ինչպես ասում են, մտքուն մտքել լինի՝ բայց, ինչպես էլ ուզե՞նք, բացառախ սաղաքներից ԳՄԱ (բեյաւտ, քաղաք բաց չէր բողմուն՝ իր կեղտուն մեծագործը ընկել), որվեր մարդասպանի եւ ավերիչի իր նախաստեղծ մոլուցքին: Խորհրդային զապաշտպիկը նրան ձգում էր, որուն էլ իր քաղաքական, որդեգրած ինտերնացիոնալիսմի գաղափարներն էր պարտադրում...

Այս երկու կրակների մեջ էլ պիտի դիմագրավեր Արցախը, պիտի դիմագրավերիք մենք՝ կրտսակցական, պետական

աշխատողներս: Ի պատիվ այն ժամանակվա արցախահայության ու նրա անմիջական ղեկավարության, կարողացել ենք այդ երկու պետության քթի տակ (մենք էլ այնպես՝ ոչինչ) մեր գործն անել եւ այսօր, ահա, ուրեք այն, ինչ ունենք. ազատագրված Արցախ, որը, կրկնում են, մեկ օրում չի ստեղծվել, եւ ոչ էլ՝ 88-94թթ : Այդ ցասունը 70 տարվա, դեռ ավելին, դարերի պատմություն ունի: Ոչ մեկ պետություն, երկրամաս կամ ժողովուրդ չէր կարող այդքան դիմանալ, այդքան կրակների միջով անցնել եւ հետագայում էլ՝ իր ոգեղեն ուժով ու քաջ ժողովուրդով, անկասխանաբար ստեղծել...

Արցախըս ոգին շատ ամուր է, Ֆեճմեծա՛նալ ամուր:

– **Պատմեք, խնդրեմ, ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի եւ ձեր վերաբերման մասին... Ի՞նչ փոփոխվել է այն ընթացից:**

– Ասացի, մեր ընկերությունը սկսվել է մանկության տարիներից եւ շարունակվում է մինչեւ այսօր: Նույն քաղի տղաներ էինք, պատկերացրեք հապա. նույն խաղերը, նույն կառավարում լողանալը, նույն վավազվելը, կռվելը, հաշտվելը, նույն ծննդովին, նույն ինքնաշեն սահնակը... Լսե՞ծք բոլոր խաղերի մեջ մեզ հետ էր. եւ նախածեռնող էր, եւ խոսք ասող, եւ հաշտարար: Շատ համբերատար, հավասարակշռված էր դեռ մանկության տարիներից: Իր տարիքի նախածեռնատ՝ շատ ավելի մեծ, հասուն էր բզում մեզ:

Հետագայում մեր ճանապարհները բաժանվեցին: Սերժը գնաց Երեւան՝ սովորելու: Տարիներ հետո էլ՝ ինքն ավարտում եղավ, եւ գնացի եւ ընդունվեցի Երեւանի պոլիտեխնիկական ինստիտուտի մեխանիկաներեմաշինական ֆակուլտետ: Միեւնույն է, դարձյալ արձակուրդների օրերին՝ անասային, ծնեային, մենք միասին էինք: Մեր ընկերությունը այդ տարիներից ավելի հասուն էր դարձել. խոսում էինք Արցախի հետագա բախտից, Արդեթամի եւ ԽՍՀՄ-ի քաղաքականությունից, գրքերից, սրտի զգալունիքներից...

– **Պարոն Գրիգորյան, Սերժ Սարգսյանի հետ համատեղ աշխատանքից ի՞նչ կարող էք պատմել:**

– Եալանքը, որ կարող եմ ասել, հետեւյալն է: Արցախի ողջ տարածքում այն ժամանակ մեր կազմակերպած յուրաքանչյուր՝ մշակութային, սպորտային, թե՛ գեղարվեստական այլ կարգի միջոցառում, մեր ազգային արժեքները պահպանելու, քարոզելու ակնհայտ նպատակ էր հետապնդում: Այդ նույն առաքելություն էր նեւ կուտարուն Հայաստանից, երբեմն բանկերում ամրապնդել էին, իր ինքնությունը պաշտպանելու հմուտ գիտելիքներ տվել, այնպիսի ոչ, սովորեցրել նաեւ խուսափվել՝ յայնպիսի բիրտ տիրապետության նեղորանգամ, ինչպիսին թուրքապետու վայրի ջրերով էր, հետագայում էլ՝ խորհրդային Արդեթամը: Շեշտուն են՝ «խորհրդային» բառը, որովհետեւ Արդեթամն ինքն ինչպես ասում են, մտքուն մտքել լինի՝ բայց, ինչպես էլ ուզե՞նք, բացառախ սաղաքներից ԳՄԱ (բեյաւտ, քաղաք բաց չէր բողմուն՝ իր կեղտուն մեծագործը ընկել), որվեր մարդասպանի եւ ավերիչի իր նախաստեղծ մոլուցքին: Խորհրդային զապաշտպիկը նրան ձգում էր, որուն էլ իր քաղաքական, որդեգրած ինտերնացիոնալիսմի գաղափարներն էր պարտադրում...

Այս երկու կրակների մեջ էլ պիտի դիմագրավեր Արցախը, պիտի դիմագրավերիք մենք՝ կրտսակցական, պետական

աշխատողներս: Ի պատիվ այն ժամանակվա արցախահայության ու նրա անմիջական ղեկավարության, կարողացել ենք այդ երկու պետության քթի տակ (մենք էլ այնպես՝ ոչինչ) մեր գործն անել եւ այսօր, ահա, ուրեք այն, ինչ ունենք. ազատագրված Արցախ, որը, կրկնում են, մեկ օրում չի ստեղծվել, եւ ոչ էլ՝ 88-94թթ : Այդ ցասունը 70 տարվա, դեռ ավելին, դարերի պատմություն ունի: Ոչ մեկ պետություն, երկրամաս կամ ժողովուրդ չէր կարող այդքան դիմանալ, այդքան կրակների միջով անցնել եւ հետագայում էլ՝ իր ոգեղեն ուժով ու քաջ ժողովուրդով, անկասխանաբար ստեղծել...

Արցախըս ոգին շատ ամուր է, Ֆեճմեծա՛նալ ամուր:

– **Պարոն Գրիգորյան, ինչպե՛ս եք գնահատում ՆԱՊԱՐԱԿԱՆ ԿՐԿՈՐԱՆԻԿԱՆ ՄԱՍԻՆԻՆ ԵՎ ԻՐ ՈՐՊԵՐԱԿԱՆ ԳՐՈՒՄՆԵՐԸ:**

– Արցախը սկսեց ինքնապաշտպանական ջոկատներ ստեղծել, գրոյից՝ բանակ, եւ այդ ամենի գլխին կանգնած էր Սերժ Սարգսյանը, մենք էլ նրա հրամանատարությամբ՝ տարբեր օղակներում, տարբեր մարտադաշտերում ու կետայններում: Միեւնույն վերջ, մինչեւ քչնամու ճանկերի ու ժառանգների վերջնական հեռացումն Արցախ վաշարից:

– **Պարոն Գրիգորյան, ինչպե՛ս կարծե՞մալ քննելով ձեր ընկերությունը, արժեքահայեցողական րենդը, որտեղ լինում էր ձեր արժեքները:**

– Զարթեմակա՛ծ մարդուն՝ միայն հարթ քանակ: Հարթողին ոչ ոք չի դատում, եւ անատողը ստեղծելու սովորույթն էլ թող մեզոց վերնաս:

Նրանք, ույթեր չեն անցել արցախյան պայքարի, կրակի միջով, ույթեր չեն ջնջել օրհասերը, մի խուսել բացեղծ՝ անհավասար պատերազմի փոշին, վառողահան օրոշ, չեն տեսել փված հարյուրական տների ավերակները կույտերը՝ ինձ չեմ կարող հավանալ:

Սերժ Սարգսյանը մեզ համար, մեր աշքուն նույն Սերժն է՝ ընկերատեղ, քաղի, համբերատար:

– **Պարոն Գրիգորյան, ինչպե՛ս եք գնահատում ՀՀ-ի Պաշտպանության բանակի այսօրվա մարտունակությունը, Արցախի եւ Հայաստանի հետագա զարգացումները, եւ ՀՀ գործող ճակատակալի դիրքորոշումները ներկա իրադրության մեջ:**

– Կաշխատեմ կարճ պատասխանել, որովհետեւ այն մի ողջ աշխատություն թե՛ մա է:

Այսօր էլ, քեպետ պատերազմն ավարտված է՝ կնքված զինադադարով, եւ հարաբերական խաղաղություն է հաստատված, բայց սահմաններում դեռ զոհվում են անմեղ սպանվածներ: Քանի դեռ այդպես է՝ մենք պարտավոր ենք օր օրի մեծ գործն առաջ էինք տանում: Եվ դա այն պայմաններում, երբ Արցախում հայաստանց քաղաքականությունը օր օրի սկսել էր մտնել չափերի հասնելը, ընդարձակվել: Կարող էինք, ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը, որ ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը, որ ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը, որ ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը...

Այս երկու կրակների մեջ էլ պիտի դիմագրավեր Արցախը, պիտի դիմագրավերիք մենք՝ կրտսակցական, պետական

աշխատողներս: Ի պատիվ այն ժամանակվա արցախահայության ու նրա անմիջական ղեկավարության, կարողացել ենք այդ երկու պետության քթի տակ (մենք էլ այնպես՝ ոչինչ) մեր գործն անել եւ այսօր, ահա, ուրեք այն, ինչ ունենք. ազատագրված Արցախ, որը, կրկնում են, մեկ օրում չի ստեղծվել, եւ ոչ էլ՝ 88-94թթ : Այդ ցասունը 70 տարվա, դեռ ավելին, դարերի պատմություն ունի: Ոչ մեկ պետություն, երկրամաս կամ ժողովուրդ չէր կարող այդքան դիմանալ, այդքան կրակների միջով անցնել եւ հետագայում էլ՝ իր ոգեղեն ուժով ու քաջ ժողովուրդով, անկասխանաբար ստեղծել...

հարթանակած սերնդի կուտակած փորձի ու մարտական գիտելիքների, հոգեւոր արժեքների գիտակցման ու հավատով:

Սեր բանակն այսօր իր ժողովրդի պապահովության հաստատուն երաշխավորն է, անող կանգնած է նրա քիկույցին, լքված է մահացու առեւտրային հավաքակողի հանդեպ, եւ, Աստված մի արասցե, եթե նրա մտքով նորից անցնի՝ ճանկերը մեկնել մեր սրբազան հողին... Միանգամից ասեմ, մերն ասած, Արդեթամն արժանի հակահարված կատարե:

Արցախցին այլեւ ճաշակել է ազատուսովորական հեռախոսագրությունը ...

Արցախցին այսօր այսօրն արցախցին, հալածանքների միջով է անցել արցախցին, եւ մենք էլ՝ կրտսակցական աշխատողներս, բնակամաքար լինելով առաջին գծում՝ ժողովրդի հետ նույն ցավն ենք զգացել, նույն արժեքների համար պայքարել:

Արցախյան պատերազմի տարիներին մեր արդար պայքարը դարձավ բացառախայ: Արդեթամի իրական արժանութուն, զավթիչի դեմքը՝ իր ողջ գարշելությամբ, երեսաք:

Արցախը սկսեց ինքնապաշտպանական ջոկատներ ստեղծել, գրոյից՝ բանակ, եւ այդ ամենի գլխին կանգնած էր Սերժ Սարգսյանը, մենք էլ նրա հրամանատարությամբ՝ տարբեր օղակներում, տարբեր մարտադաշտերում ու կետայններում: Միեւնույն վերջ, մինչեւ քչնամու ճանկերի ու ժառանգների վերջնական հեռացումն Արցախ վաշարից:

– **Պարոն Գրիգորյան, ինչպե՛ս կարծե՞մալ քննելով ձեր ընկերությունը, արժեքահայեցողական րենդը, որտեղ լինում էր ձեր արժեքները:**

– Զարթեմակա՛ծ մարդուն՝ միայն հարթ քանակ: Հարթողին ոչ ոք չի դատում, եւ անատողը ստեղծելու սովորույթն էլ թող մեզոց վերնաս:

Նրանք, ույթեր չեն անցել արցախյան պայքարի, կրակի միջով, ույթեր չեն ջնջել օրհասերը, մի խուսել բացեղծ՝ անհավասար պատերազմի փոշին, վառողահան օրոշ, չեն տեսել փված հարյուրական տների ավերակները կույտերը՝ ինձ չեմ կարող հավանալ:

Սերժ Սարգսյանը մեզ համար, մեր աշքուն նույն Սերժն է՝ ընկերատեղ, քաղի, համբերատար:

– **Պարոն Գրիգորյան, ինչպե՛ս եք գնահատում ՀՀ-ի Պաշտպանության բանակի այսօրվա մարտունակությունը, Արցախի եւ Հայաստանի հետագա զարգացումները, եւ ՀՀ գործող ճակատակալի դիրքորոշումները ներկա իրադրության մեջ:**

– Կաշխատեմ կարճ պատասխանել, որովհետեւ այն մի ողջ աշխատություն թե՛ մա է:

Այսօր էլ, քեպետ պատերազմն ավարտված է՝ կնքված զինադադարով, եւ հարաբերական խաղաղություն է հաստատված, բայց սահմաններում դեռ զոհվում են անմեղ սպանվածներ: Քանի դեռ այդպես է՝ մենք պարտավոր ենք օր օրի մեծ գործն առաջ էինք տանում: Եվ դա այն պայմաններում, երբ Արցախում հայաստանց քաղաքականությունը օր օրի սկսել էր մտնել չափերի հասնելը, ընդարձակվել: Կարող էինք, ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը, որ ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը, որ ասե՛նք, այնքան ցնդիկ լինել, որ բացարձակ լուրացնե՞րե՞ր իրապարտությունը...

Այս երկու կրակների մեջ էլ պիտի դիմագրավեր Արցախը, պիտի դիմագրավերիք մենք՝ կրտսակցական, պետական

աշխատողներս: Ի պատիվ այն ժամանակվա արցախահայության ու նրա անմիջական ղեկավարության, կարողացել ենք այդ երկու պետության քթի տակ (մենք էլ այնպես՝ ոչինչ) մեր գործն անել եւ այսօր, ահա, ուրեք այն, ինչ ունենք. ազատագրված Արցախ, որը, կրկնում են, մեկ օրում չի ստեղծվել, եւ ոչ էլ՝ 88-94թթ : Այդ ցասունը 70 տարվա, դեռ ավելին, դարերի պատմություն ունի: Ոչ մեկ պետություն, երկրամաս կամ ժողովուրդ չէր կարող այդքան դիմանալ, այդքան կրակների միջով անցնել եւ հետագայում էլ՝ իր ոգեղեն ուժով ու քաջ ժողովուրդով, անկասխանաբար ստեղծել...

Այս երկու կրակների մեջ էլ պիտի դիմագրավեր Արցախը, պիտի դիմագրավերիք մենք՝ կրտսակցական, պետական

«...Սօր Հայաստանա ինդիրդ՝ Ղարաբաղը պենդ պահելն ա...»

ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի մանկության եւ պատանեկության տարիների ընկերոջ՝ Նիկոլայ Սարգսյանի արիեստանոցում

...Սա Սուրեիանկերուն՝ գեղեցիկ հրաշամանուկ, սա Նախկին Կոմունիստական (խս ավելի վաղ՝ Բազարի) փողոցը: Ծանապարի աջ ու ձախ փեշերին բարձրանում են երկհարկանի սեփական սկները՝ պարածուն րկամեներով: Զյունը ծածկել է բերջաբու, ճոխ ծառերն ու թփերը, բայց գրեմուղը սենուն է կարմիր խմորի, բալի, մորու ու մարտերակի հարողի՝ հասկաբարով կանայի միջից պեծաճումները, լսում անաղա շիկացած հեքք... Որովհետ պե այնքան սիրով ու անկեղծությամբ է պարվում, անգամ սենունն ես քսում պե սուրացող րդեկներե երամը, որի մեջ առանձնանում է լիդեր Կոլայի անկանդներին, «մեջերի ուսալ»՝ ընկերը՝ Սեգուն՝ իր մաշված անաղալներով, «յախան պեց», սպիտակ վերնաշապիկը...

Ինչ արած, այսպես է պատմում Կոլայն...

Սա Կոլայն է՝ 1953 թվականին ծնված Նիկոլայ Էդուարդի Սարգսյանը: Հայտնի երգի հանգով՝ սա էլ նրա արիեստանոցն է՝ հարազատ փողոցի արկինը: Երեսանի ֆիզկուլտուրայի ինստիտուտն ավարտած, Արցախյան պատերազմի բոլով անցած, մի քանի անգամ վիրավորված ազատամարտիկ այսօր, կենսաբաշակի անցնալու հետո դարձել է թիթեղագործ: Վասարաներ է պարտատուում, մի խոսքով, թիթեղի՝ անեմ ինչ: Ընդմիջեց նրա աշխատանքն ու հոսնալը: Ոչ գարնանում, Ոչ ընդկեղ, ոչ էլ ուրախությունց մի մազ պակասեց: Դե, երեսի արցախցու արիեստանոցն էլ օջախի պե սի բան է: Բնածնող վզարք, կայտաս, անգամ չարածի մարդ է Կոլայն: Գոհ ու երջանիկ պարուն է արիեստանոցի կի սեպանց գույգ արթակներով, որանց ընկերը կողոպտած բարձիքներով եւ անվերջ էլեկտրահարվելուց՝ մուր հանող երկաթե հաստոցով:

Չընդհատեմ Կոլային, թող շարունակի մտքերը ինքը, ասե՛նք, ինչ հասցնում են գրի առնեմ: Նրա անկախացվալու տեղին են կպել է երեսուն է՝ լավ վիրավորվեց:

«Սեգուն ճեխտ ս մծապալ, հուս բա՛ վեր Սերժը չինի... Ա, գյուղում ըզ ընկերի օջախի ա մեց կցապ՝ մուլե պ հետը...խե, նախագահ ինդը հե՛շտ ա, հալա Ղարաբաղը էլ հետը պիտա ճախա՛գահ ինի...Բա ին՝ չեմ Ռոբիլին ասք՝ են ալ ա մեր իինգերն ըլալ, Սեգուն օրիշ ա...»:

Արցախյան բարաբառ որքան էլ ականջ շոյեր քաղցարալուր, հարազատ երգի պես, միեւնույն է, Կոլային պետք է բարձրամասկան տեսքի բերել, որովհետեւ ինքը տարեերի մեջ էլ եւ ուղղակի ասում է պարօ ջրի պե՛ս՝ ընդերքից:

– **Կոլայ, ո՞ր տարիցք ես հիշում Սերժ Սարգսյանի եւ ինչպիսի՞ ճանապարհ է անցել ձեր ընկերությունը:**

– Ինչ ծնվել, սկսել են խոսել, քայլել՝ հիշում են Սերժը: Սեր հայրական տները նույն կամերում, երես-երեսի մայր գծի վրա են: Ընդունել Սերժի ծնողների հետ միշտ էլ լավ կանեալստություն են արել, իսկ մենք 5-6 տարեկանից մինչեւ այս պահը միասին ենք ապրում: Կարելու է, որ ինքն ընտանիքով երեսանում է Սե՛ս՝ Ստեփանակերտում. շատ հաճախ մեք հեռախոսով խոսում: Հալե՛ք-հալանք ենք անում, ջան-սպասություն: Ընկերության մասն ողջ միշտ բաց է իմ եւ ընտանիքիս անդամների առջեւ: Ինքն էլ, երբ գալիս է Ստեփանակերտ, անպայման հանդիպում ենք, ընտանիքներով իրար այցելում:

Անեմ օր գնում են Սերժի հայրական տուն, տեսնում նրա ծնողներին, գրուցում հետեր

Սերժ Սարգսյանի ելույթը Կապանում

Միջին կապանցիներ Միջին հայրենակիցներ Հինգ տարի առաջ ես այստեղ էի եմ ձեզանց վստահության ըվե էի հայցում: Այսօր կրկին ձեզ մոտ եմ՝ հաշվետվություն տալու արածի համար եմ ներկայացնելու այն անելիքները, որոնց շնորհիվ մեր երկիրը դառնալու է ավելի ապահով եւ ավելի մրցունակ:

Իմ նախընտրական ծրագիրն ընդգրկում է քայլեր, որոնք ամրաժեշտ են Հայաստանի պետության եւ հասարակության զարգացման համար եւ որոնք ներառում են մեր կայսեր բոլոր ոլորտները: Կապանը Հայաստանի մյուս բնակավայրերից է, որն Արցախյան պատերազմի օրերին իր վրա անմիջականորեն զգացել է պատերազմի ողջ սարսափները, ավերիչ ռմբակոծություններն ու սուզնապնդերը: Եվ դուք, սիրելի կապանցիներ, համոզված եմ, որ բացառության կարիք չուներ, թե ինչ է նշանակում «Ապահով Հայաստան»: «Ապահով Հայաստան» այլուեցիների համար առաջին հերթին նշանակում է խաղաղություն: Իսկ խաղաղություն հսկասկայր-

Սերժ Սարգսյանի այցը Սյունիք

23 հունվարի 2013թ., Կապանի կենտրոնական հրապարակ

Սկիզբը՝ էջ 2
րեզներում: Սերժ Սարգսյանը վստահեցրել է, որ ընտրողների քվեն ստանալու դեպքում, շարունակվելու և ավելանալու են Հայաստանի Հանրապետության բոլոր քաղաքացիների կյանքի որակի բարձրացման ուղղված ծրագրերն ու նախաձեռնությունները, որոնցից մեկն էլ՝ Գորիսի արտաքինական կենտրոնի բացումը, այսօր կյանքի կոչվեց:

ՀՀ նախագահի թեկնածու Սերժ Սարգսյանը այլուեցիների հետ իր հանդիպումներում հանգամանորեն անդրադարձել է կրթության, առողջապահության, տարածքների համաչափ զարգացման, ամվտանդության ապահովման և մի շարք այլ ոլորտներում իրականացված աշխատանքին ու նախատեսված ծրագրերին: Մասնամասերով շրջանների, այդ թվում՝ Սյունիքի բնակիչների համար, ուժեղ շատ մտոկից են ծանոթ պատերազմի արիափրկներին, Սերժ Սարգսյանի համոզմամբ, առաջին հերթին կարելու է ամվտանդության ապահովումը: «Հայաստանի Հան-

րապետության ամվտանդության ապահովմանը միտված մեր գործողություններն ուղղվելու են առաջին հերթին ազգային ամվտանդությանն սպառնացող առկա եւ հնարավոր ռազմաքաղաքական սպառնալիքների բացահայտմանն ու չեզոքացմանը, մեր ազգային բանակի մարտունակության շարունակական բարձրացմանն ու սպասազինմանը», - ասել է Սերժ Սարգսյանը եւ ընդգծել, որ շարունակվելու են հետեւողականորեն ընդլայնվել անվտանգության ապահովման շրջանակները ուղղված քաղաքային, ընտանիքի, ազգի եւ պետության ամվտանդության մակարդակի բարձրացմանը: Սյունիքի մարզում ընտրողների հետ Սերժ Սարգսյանի հանդիպումները շարունակվեցին նաեւ հունվարի 23-ին: «Ժստես Սյունիքում եւ չիչնչել Գարեգին Նժդեհի հայտնի յոթ պատգամները ուղղված այլուեցիներին, պարզապես ամոհար է: Կարծում եմ, դաշիժծու կլինեն անդրիկ, ուժեր կիչնեն առաջին պատգամը: «Երբեք առանց Սյունիքի եւ Արցախի»: Սերժ Սարգսյանը հավատարիմ է մեր ողջ ժողովուրդը, եւ սա «Ապահով Հայաստանի»

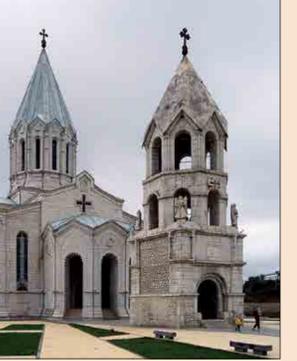
նես հիննելու նախաձեռնություններին: Սերժ մտնում ենք արդյունաբերական քաղաքակառուցության ակտիվ իրագործման փուլ, որի արդյունքները հասկապես զգալի են լինելու այստեղ՝ Սյունիքում: Սյունիքի քաղաքները պետք է ապրեն իրապես քաղաքային կյանքով, այսինքն՝ վերականգնվեն որպես մշակութային, կրթական ու առողջապահական կենտրոններ: Սերժ այդ ուղղությամբ գործել եւ գործելու ենք: *Չարգելի կապանցիներ* Սերժ պատերազմում հաղթանակած պետություն ենք: Մեր ներքին քաղաքականությունը, որն ուղղված է երկրում ժողովրդավարության խորացմանը եւ օրենքի գերակայության հաստատմանը, եականորեն բարեփոխել է մեր հասարակության մեջ առկա քաղաքական տրամադրությունները եւ նույնիսկ երկրի դիմագիծը: Մեր արտաքին քաղաքական դիրքորոշումները համերաշխ են միջազգային կառույցների մոտեցումներին: Սերժ հիմքեր ունենք վստահորեն առաջ շարժվելու գաղափարներով, որոնք ուղղված են Ասել, թե չկան խանգարող հանգամանքներ, իհարկե ճիշտ չի լինի, քայց եղանք, որպես հիմք, լիովին բավարար է կարուն առաջընթաց ապահովելու համար: Պակաս կարելու հիմքեր չեն կայունությունը, շարունակականությունը ու հետեւողականությունը, որոնց կարող ենք հասնել ընթացիկ ընտրությունների արդյունքներով: Ապահով Հայաստանի հիմքն են խաղաղությունն ու աշխատանքը: Խաղա-

ղություն, որ պահպանում եք դուք եւ մեր ուղիները, աշխատանք եւ արարում, որ կրկին կատարված եք դուք: Ես ինչ էլ որ կտտանամ, միե՛նույն է, դրա անմիջական իրականացումը դուք եք: Պրա համար էլ այսօր ես այստեղ եմ, որպեսզի նկատարեն մայն ճանապարհը, որով միասին կարող ենք առաջ գնալ, եւ այստեղ եմ նաեւ նրա համար, որպեսզի առեմ, թե ինչպես եմ հավատում եւ վստահում ձեզ: Եվ պատերազմի օրերին, եւ դրան հաջորդող բարդ ժամանակներում ես անձամբ վկայ եմ եղել այլուեցու կրողին եւ նրա բացառիկ անուր կեցվածքին, թե կոչվելու, թե արարելու նրա մեծ ունակությամբ: Սերժ վկայ եմ եղել հայրենասիրության այն տեսակին, որը մաքուր է բյուրեղի պես, Սյունիքի լեռնագագաթների ծայն պես մաքուր է: Սերժ՝ որպես իշխանություն, պարտք ունենք Հայաստանի Հանրապետության բոլոր քաղաքացիներին առաջ, որոնք արժանի են անհամեմատ ավելի բարեկեցիկ կյանքի: Մյունավորապես մենք պարտք ունենք այլուեցիներին առաջ, որոնք պետք է մարվեն: Սերժ ունենք անավարտ ծրագրեր, փորձք եւակնություն եւ որակյալ առաւովը, որին եւս Սյունիքի սոցիալամենտական նկարագիրը: Այդ ծրագրերի մի մասն արդեն ընթացքի մեջ է: Եւ ելե՛ն մեծ ձեռք աշխատանք ստանալու այդ գործերը հաջող պկարտուն հասարակությունը, որոնց կարող ենք հասնել ընթացիկ ընտրությունների արդյունքներով: Ապահով Հայաստանի հիմքն են խաղաղությունն ու աշխատանքը: Խաղա-

ցույց տվեց, որ սուկ նպաստներով, սոցիալական վճարներով ու բարեգործական միջոցառումներով այն լուծել հնարավոր չէ: Սերժ պետք է մանրագրվեն անդրադարձանք եւ վերացնենք աղքատություն ծնող պատճառները», - ասել է Սերժ Սարգսյանը՝ ընդգծելով, որ համոզված է՝ թոչակ եւ նպաստ պետք է ստանան այն մարդիկ, ուլքեր ի վիճակի չեն աշխատելու: Նախագահի թեկնածուի համոզմամբ՝ աշխատանքն է աղքատության լուծումը, ուստի, աշխատունակ մարդկանց համար պարզապես անորժեշտ է աշխատանքի պայմաններ ստեղծել, որպեսզի իրենք կարողանան իրենց բարեկեցությունն ապահովել: «Կայուն աճին զուգահեռ մենք պետք է ամեն ինչ անենք, որպեսզի երաշխավորենք սոցիալական արդարությունը մեր բոլոր համաքաղաքացիների համար: Պա շատ կարելու է, որպեսզի մարդիկ կարողանան վստահ լինել ոչ միայն իրենց ներկայի, այլեւ վաղվա օրվա համար», - Ազարակում ընտրողներին ասել է Սերժ Սարգսյանը: Նա ներկայացրել է կենսաթոշակային համակարգում վերջին շրջանում նաեւ կոչւտ քայլերի շնորհիվ իրականացված որոշակի բարեփոխումները եւ համակարգն ամբողջովին փոխելու առաջիկա ծրագրերը, որի արդյունքում կենսաթոշակների չափերի շարունակական բարձրացումները նույնիսկ ամենացածր կենսաթոշակի պարագայում, Սերժ Սարգսյանի հավաստմամբ, կբավարարեն թոշակառուի կենսական պահանջումները: Մեղրիում նախընտրական հանդիպումը Սերժ Սարգսյանը սկսել է պատմական էքսկուրսով՝ անդրադառնալով միջին դարերում շատ ու շատ պետություններում եւ նաեւ հայկական իրակառուցումներում մեջ տարածված այն պրակտիկային, երբ պետության սահմանների պաշտպանության գործը վստահվում էր բացառապես թյակ երկրի ամենատղուկն, ամենաբաջ ու ամենավստահիլի համայնումն ունեցող տոհմերին եւ ընտանիքներին: Ժամանակները փոխվել են եւ վաղուց արդեն երկրի պաշտպանության առաջնային առաքելությունն իր վրա է վերցրել կանոնավոր բանակը, բայց, նախագահի թեկնածուի կողմից, ինչպես այս ժամանակներում, այնպես էլ այսօր, չի կարող լինել ավելի բարձր պատիվ, քան երկրի սահմանների բնական պահպանման ու պաշտպանության լինելը: «Ավելիքը է ասել, որ դուք եք մեր երկրի հարավային դարաշունդի բնական պաշտպանները՝ մեր տոկունությամբ, մեր աշխատակիցությամբ, մեր քրոնակի, շիտակ այս տարիների ընթացքում եւ այլ երկրի գործել չեն կարող: Աղքատությունը շարունակում է մնալ մեր հասարակության անձնալուրջ խնդիրներից մեկը... Փորձը

երազանց է, այլ շատ որոշակի ծրագիր, որ հնարավոր է իրականացնել հստակ փուլերով եւ հստակ ժամկետներով: «Ապահով» չի նշանակում միայն «անպահովված»: Համակարգում միայն անապահովված Հայաստան եւ համակարգում փորձն ապահովված քաղաքացի, սիս մեր նպատակաւետը: Այդ նպատակաւետերին հասնելու մեր հավակնությունները պարզապես «բարի ցանկություններ» չեն: Պրաք այսօր ունեն լուրջ հիմքեր, որոնք Նախապետրատվեն են անցած տարիների ընթացքում: Ավելին՝ մենք արդեն ունենք մեր քաղաքացիական եւ տնտեսական ուղեգծի ճշմարտացիությունը հաստատող առաջին պտույները: Պրաքն առաջին նշաններն են այն ժամկալիչ բերքի ու վստակի, որ մենք վաղ ձեզ հետ միասին ունենալու ենք: Ողջ Հայաստանի եւ մասնավորապես Սյունիքի ներուժը թե՛ գիտակրթական ու մշակութային, թե՛ տնտեսական առումներով դեռ լիովին բացասալույսով է մեծ դրա բացահայտումն անելու ենք միասին: Առաջին հերթին դրա բացահայտումն անելու եք դուք: Մեր խնդիրն է խթանել աջակցել եւ ուղղորդել այդ գործընթացները: Եվ մենք միշտ դա անելու ենք: *Միջին այլուեցիներ:* Մերեն Հայաստանում չգտնվի մեկը, ուլ չընտրւն, որ Արցախի հուսակի թիկունքը Հայաստանն է: Ես սրան կպնակացում եմ հետեսյալը: Այդ թիկունքը ավելանք թե՛ ֆիզիկա-աշխարհագրական, թե՛ ենթակա-

ուղեգծաբային առումով՝ առաջին հերթին Սյունիքն է: Բայց պատերազմի ժամանակ եղալ մի պահ, երբ Արցախն էր Սյունիքի թիկունքը: Այսպես՝ մեք մեքքի, մեքք առաջ ենք գնում: Այսպես մենք հավերժացնում ենք հայրության դարավոր ընթացքը, որտեղ այլուեցին փաստվոր եղել է գրել՝ կախեցնելով թե՛ իր սուրը, թե՛ իր խուիք, թե՛ իր գրիչը: Երբք չեմ կասկածել մեր կամքին, նվիրումին եւ ունակություններին: Այսօր էլ համոզված եմ, որ միասին մենք տեսնելու ենք եւ միասին մենք վայելելու ենք մեր ձեռքերով կերտած ԱՄՆԳՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ: Այն Հայաստանը, որը հեռավոր եւ անապահով ավերից դեպի իրեն է ձգելու իր որդիներին ու դուստրերին եւ շատերին է տուն վերադարձնելու: Ընդհակալ եմ, շնորհակալ եմ, որ դուք այսօր այստեղ եք: Ընդհակալ եմ, որ ելեք եք աջակցելու, ելեք եք սատարելու: Իրոք, սիրելի կապանցիներ, գրեթե մեկ ամիս հետո մեր իրակառության մեջ տեղի են ունենալու իրարադրականություն, որոնք կարող են կիրառել փոխել Հայաստանի գաղափարն հետագա ընթացքը: Խոսքս լավ, արդուր, ազատ ընտրությունների կազմակերպման մասին է: Այնպես է ստացվել, իրենց այնպես են դասավորվել, որ հիմա մենք ունենք անձնախաղաչ հնարավորություն այդպիսի ընտրություններ կազմակերպելու: Ճիշտ է, որոշ մարդիկ եւ ոչ միայն մեր երկրում, փորձում են մեզ մեղադրել, որ ուժեղ մրցակիցներ չկան: Կարծես իշխանությունների գործն այն է, որ իր համար

Շուշի, Ղազակեցող Աբ Ամենափրկիչ եկեղեցին

«...Սօր Հայաստանս ինդիրը՝ Ղարաբաղը պենդ պահելչ Ա...» ՀՀ նախագահ Սերժ Սարգսյանի մանկության եւ պատանեկության տարիների ընկերող՝ Նիկոլայ Սարդարյանի արհեստանդում **Սկիզբը՝ էջ 15**

Ծնվող երկաթի տարից ասես պծեղ եւ թռչում աչ ու ծախ: Թե՛ ինձ է թվում՝ Կոլսայի բառերն են... Կոլսան մեկուկես ժամում ամփոփել էր իր եւ ընկերող՝ Սերժ Սարգսյանի կյանքն եւ, երեւում է, այնքան էլ գոչ չէ, դեռ բաց կա ասելու: Բազմակետերն իր սրտով չեն, լրագրողը կարող է ճիշտ չհասկանալ: Բա ինքը բազմակետ դնող տղա՝ է: Կոլսան կրակ է, կրակ, բայց լավ կրակ է, մանկության ընկերողը մերկայացնելիս՝ այրվում է մինչեւ վերջ՝ առանց թժուրկի ու ծիխի, առանց բազմակետերի: Կոլսայինը եւ առեսարակ՝ արցախցունը, կամ վերջակետն է, կամ՝ նոր տողը:

Եվ սիս Կոլսան, որ ունի նաեւ շատ լուրջ քաղաքական դիտարկումներ, փորձում է ավարտել միտքը: « Կոլսա, ի՞նչ ես կարծում, Աղրեքանը շատ է հոխորտում, կհարձակվի՞՝ նորից... - Կեք գիտա տես տոկոսով իդրդիտ ա, կիրձակվե... Բա մուկե շտե՛ղ ինքնը, վեր ինքը հրձակվե... Ըոքսան ես եմ թիճական, ես... Բայց տի պեն ինիւն չի, կլիսան ծե՛րք ա քաշալ Ալիեւը, թա կլոխը շատ սպանվը՝ թող հրձակվե... Անթրազանցելի է Կոլսան՝ իր հուճուկով, սրտով ու հավատարմությամբ: Այսքան ավելի անհնազիտս ու քափով զարկել թիթեյա խողովակներից, համախորհրդեի հերթը էլ մի կողմից է դուսում գոյաբեզ... - Կոլսա... Հաջողը նախագահը, հինգ տարի հետո, ու՛մ ես տեսնում Հայաստանում... Արդեն մուտք մոտ էի, ծայնս լսելի չէր. երկաթյա դրդույունը փրցրիկ արհեստանդում մարտադաշտի պատրանք էր ստեղծել... Ճանապարհին մտածում էի՝ ինչքան հարուստ կենալ է լինի մարդ՝ Նիկոլայ Սարդարյանի նման պարզ, հավերժական նվիրված ընկեր ունենալով, որի սիրուն ընկերող համար ցավում է նաեւ այն դեպքում, երբ մա վերստին պատրաստվում է երկրի կրկնավարձան ծանր թեւան տակ մտնել եւ նորից... սպիտակեցնել մազերը...»

Ստիստես Բաբադեւան

լինել», - մերեցիներին ասել է Սերժ Սարգսյանը: Նախագահի թեկնածուն Սեդրիկ բնակիչներին ներկայացրել է նաեւ այդ տարածաշրջանի եւ ամբողջ Հայաստանի համար կարեւորագույն երկու խոշորամասշտաբ ծրագրերի՝ «Հյուսիս-հարավ» ավտոճանապարհի միջանցքի եւ «Հայաստան-Իրան» երկաթուղու կառուցման ուղղությամբ կազմակերպվող աշխատանքները, խոսել հարեւան Իրանի հետ հարաբերությունների եւ գաղափար համագործակցության մասին: Սյունիքի մեկ այլ բնակավայրում՝ Ջաջարյանում ՀՀ նախագահի թեկնածուն Սերժ Սարգսյանն առանձնահատուկ կարեւորել է բնագաղափարական խնդիրները: Արևուրդըրյունը եւ մասնավորապես արդյունաբերությունը՝ հանքարդյունաբերությունը հիմնական շատ լավ բան են: Բայց անցել կործանվողները, երբ դա արվում էր անձն ժամով, այդ թվում եւ՝ մարդկանց առողջության ու ընդունյուն անվերապարձ քայքայելու գնով: Այսօր այն հարցերում մենք որդիզեղ ենք ավելի հեռատես քաղաքակառուցություն, որ հիմնված չէ այսօր-

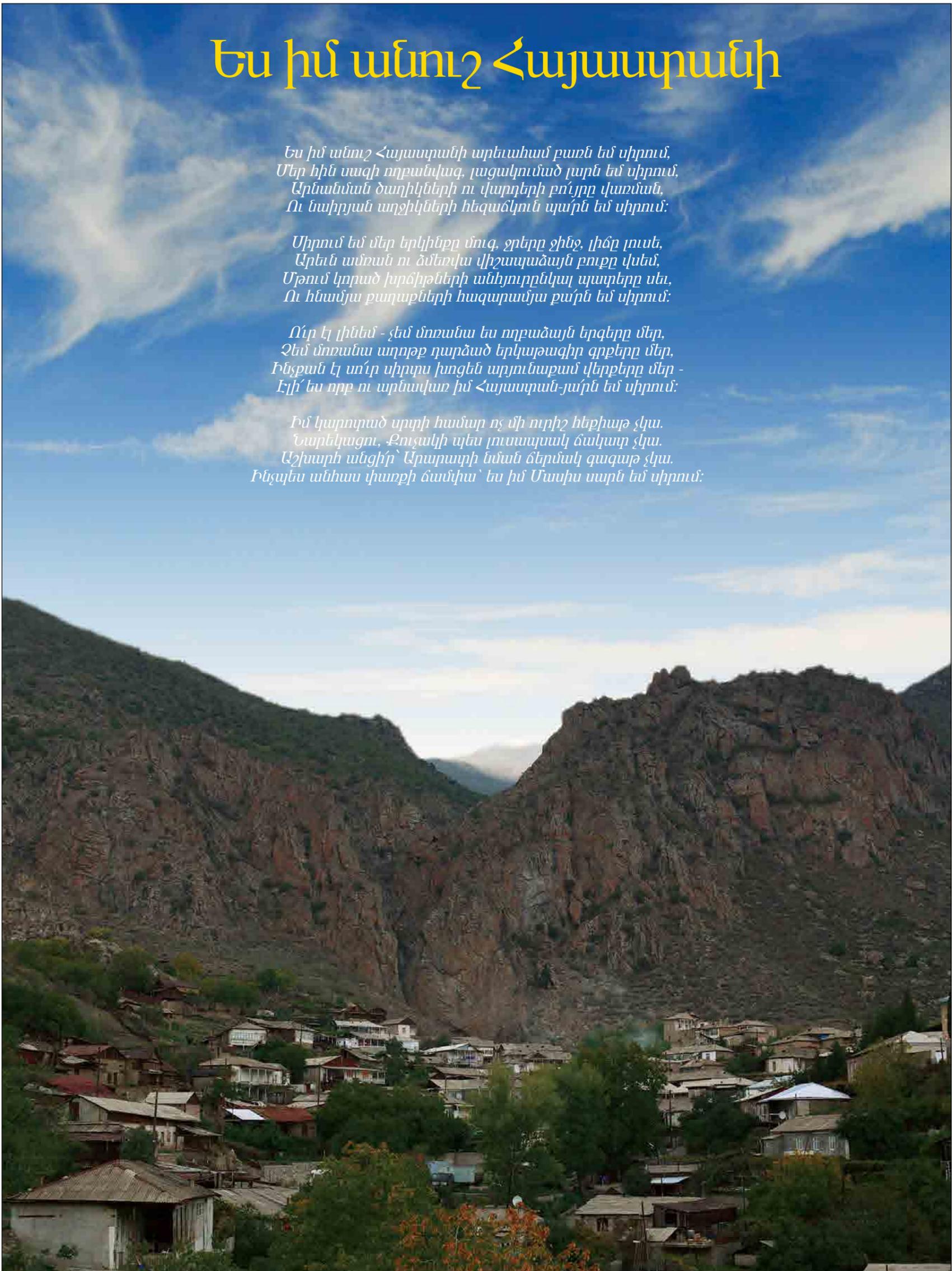
Ես իմ անուշ Հայաստանի

*Ես իմ անուշ Հայաստանի արեւահամ քառն եմ սիրում,
Մեր հին սագի ողբանվագ, լացակումամ լարն եմ սիրում,
Արնանման ծաղիկների ու վարդերի բոնյրը վառման,
Ու նախրյան աղջիկների հեզաճկուն պարն եմ սիրում:*

*Միրում եմ մեր երկինքը մուգ, ջրերը ջինջ, լիճը լուսե,
Արեւն ամռան ու ձմեռվա վիշապաձայն բուքը վսեմ,
Մթում կորած խրճիթների անհյուրընկալ պատերը սեւ,
Ու հնամյա քաղաքների հազարամյա քարն եմ սիրում:*

*Ուր էլ լինեմ - չեմ մոռանա ես ողբաձայն երգերը մեր,
Չեմ մոռանա աղոթք դարձած երկայթազիր գրքերը մեր,
Ինչքան էլ սո՛ւր սիրտս խոցեն արյունաքամ վերքերը մեր -
Էլի՛ ես որք ու արնավառ իմ Հայաստան-յարն եմ սիրում:*

*Իմ կարողած սրտի համար ոչ մի ուրիշ հեքիայ չկա,
Նարեկացու, Քուզակի պես լուսապսակ ճակար չկա,
Աշխարհ անցի՛ր՝ Արարարի նման ճերմակ գազաթ չկա,
Ինչպես անհաս փառքի ճամփա՝ ես իմ Մասիս սարն եմ սիրում:*

Գյուղ Կարճեան

Սյունյաց երկիր
S Y U N I A C Y E R K I R
Գլխավոր խմբագիր՝
ՍԱՍՎԵԼ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Հասցե՝ Կապան, Շահումյան 20/32:
Հեռախոս՝ (0285) 5 25 63,
(091) 45 90 47,
(077) 06 28 02:
Էլ.փոստ՝ syuniacyerkir@mail.ru
Ինտերնետ՝ www.syuniacyerkir.am

Թղթակցությունները չեն գրախուսվում եւ հեղինակներին չեն վերադարձվում: Խմբագրության եւ հեղինակների կարծիքները կարող են չհամընկնել: Նյութերը ներկայացնել մեքենագիր վիճակում (3 մեքենագիր էջից ոչ ավելի):

«ԳՐՎԱԶԳ - ՇԱՆՈՒՑՈՒՄ» բաժնուն տպագրվող նյութերի համար խմբագրությունը պատասխանատվություն չի կրում: Հղումը «Սյունյաց երկրին» պարտադիր է:

® նշանի տակ տպագրվում են գովազդային նյութեր: